

Наступним кроком у запобіганні розвитку злочинності виступає попередження правопорушень. Для максимальної ефективності визначення причин злочину, проблему слід вбачати як у економічній та політичній системі організації держави, так і в етично-моральній зрілості громадян суспільства. При цьому дуже не просто визначити пріоритетну складову злочинних схильностей людей, які діють на їх свідомість протягом усього життя, що спонукає їх до злочинних дій.

Висновки. Феномен злочину приховується як у самій особистості правопорушника, так і у впливі зовнішніх факторів, причому останні здійснюють більш визначальний вплив на формування злочинця. Першочерговим джерелом завжди виступає сам правопорушник, який в силу тих, чи інших обставин не зміг побороти внутрішні деструктивні пориви. Проте вирішальний внесок у розвиток злочинності здійснює недосконала соціально-економічна система держави. Адже при досягненні позитивного стану психолого-соціальної, політико-економічної та морально-етичної ситуації в країні, для злочинності просто не залишиться місця. Отже, перш ніж обвинувачувати інших у неправомірній поведінці, спершу потрібно створити здорове суспільство з стабільним внутрішньополітичним становищем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Durkheim E. The Division of Labor in Society. New York: Free Press. 1933.
2. Курило В. І. Кримінологія: загальна частина. Київ: Кондор. 2006. 191с.
3. Лукаш А. С Питання кримінологічної характеристики особистості гвалтівника // Право України. 2006. № 5. С. 138–142.
4. Піщенко Г.І. Попередження хуліганства (кримінально-правовий і кримінологічний аспекти). Київ. 1999.198 с.
5. Рущенко І. П. Соціологія злочинності: Монографія. Харків. 2001. 370 с.
6. Соціологи про злочинність: від Кетле до сьогодення. А. Кетле – засновник соціологічного вивчення злочинності. URL: <https://studfile.net/preview/6060542/page/6/>
7. Шалгунова С. А. Особа насильницького злочинця : Монографія. Дніпропетровськ. 2012. 548 с.

*Смертюк Сніжана
Науковий керівник – доц. Грушко Валерій*

МОЛОДЬ У СУСПІЛЬСТВІ, ЩО ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ: ОСНОВНІ ЇЇ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

У даній статті досліджено основні молодіжні проблеми сучасності, з якими стикається молоде покоління у процесі самореалізації. Визначено причини виникнення безробіття серед молоді та зроблена оцінка ефективності здійснення державної молодіжної політики. Окреслено проблеми становлення і функціонування молодіжних організацій. У статті проаналізовано перспективи молодого покоління на ринку праці і висвітлені статистичні дані щодо еміграційних намірів молоді в Україні.

Ключові слова: молодь, молодіжна зайнятість, освіта, державна молодіжна політика, міграція, молодіжні організації.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві молодь є важливою соціальною групою, яка має вагомий вплив на його економічний, політичний та соціальний розвиток. Потенціал, креативність та енергійність молодого покоління може спрямовуватись на розвиток технологій, творчих ідей, формування нових підходів до вирішення проблем сучасності. Процес інтеграції молоді в сучасне суспільство залежить від багатьох факторів, зокрема, від внутрішньополітичного становища країни, стану її економіки, рівня розвитку освіти у ній тощо. На сьогоднішній день існує велика кількість труднощів, з якими стикається молоде покоління. Однією із найголовніших проблем є: низький рівень економічного та соціального благополуччя молоді, що обмежує її можливості та перспективи розвитку; відсутність стійкого та ефективного механізму залучення молодих людей до процесів прийняття рішень на різних рівнях управління; труднощі соціальної адаптації молоді, яка зумовлена нестабільністю сучасного суспільства та постійними змінами в соціально-економічній політиці країни.

Негативні тенденції розвитку спостерігаються і в освітньому плані. Адже на сьогоднішній день збільшується число молодих людей, що починають свою трудову діяльність з низьким рівнем освіти, при цьому не маючи бажання продовжувати навчання. Доволі часто вибір професії молодими людьми визначається не їх інтересами і здібностями, а конкретними обставинами. Дані проблеми є актуальними та потребують дослідження.

Тому, метою даної статті є: аналіз проблем молодіжної зайнятості; визначення основних тенденцій розвитку освіти та їх вплив на рівень безробіття молоді в Україні; обґрунтування державної молодіжної політики та оцінка її результативності; розроблення пропозицій щодо вирішення молодіжних проблем сучасності.

Виклад основного матеріалу. Освіта для більшості представників молодого покоління розглядається, як засіб соціального становлення. У свою чергу, розвиток освіти залежить від певних економічних, політичних чинників. На сьогоднішній день, у результаті змін в економіці та проведених ринкових реформ, в Україні дещо змінилися погляди молодих людей на розуміння ними престижності професій, змінилися і умови, які впливають на формування їх соціальних орієнтацій та професійних пріоритетів.

У молодіжному середовищі в наш час у більшому пріоритеті фінансово-економічні і правові сфери діяльності. З огляду на це, у молоді створюються стереотипи, що професії юриста та економіста є найбільш значущими і найбільш престижними серед інших. І навіть не дивлячись на перенасиченість ринку праці у цих сферах, вони обирають переважно саме їх. Внаслідок цього й зростає кількість молоді, яка працює не за фахом, або ж на низькооплачуваній роботі. Тобто, престижність професій не завжди є тотожною в їхній затребуваності і молодому поколінню варто на це звертати увагу [5, с. 43-44].

Вагомою проблемою є й те, що кількість випускників вищих навчальних закладів значно перевищує потреби ринку праці. Водночас слабкі координаційні зв'язки між ринком праці та організацією надання освітніх послуг ускладнюють працевлаштування для молоді. Роботодавці, зокрема, не достатньо зацікавлені в молодих жінках, адже з часом вони можуть претендувати на полегшені умови праці або часті відпустки у зв'язку з побудовою сімейного життя та появою дітей. Усі ці умови сприяють посиленню мотивації до еміграції за кордон [1, с. 99].

Для прикладу, згідно з результатами соціологічного дослідження «Молодь України 2018», з опитаної кількості молоді, 43,2 % мали еміграційні наміри. З них: 21% мали намір працювати за кордоном деякий час, а потім повернутися до України; 6,2% — навчатися за кордоном; 16% просто мали бажання емігрувати [6]. Навіть аналізуючи дані за 2018 рік, чітко можна побачити, що досить велика кількість даної соціальної групи налаштована на еміграцію з різних причин.

Цілком зрозуміло, що дані за 2022-23 рр. є значно вищими. На сьогодні, для більшості виїзд за межі країни зараз зумовлений повномасштабним вторгненням й нестабільністю внутрішньо-політичного становища. Відбулось падіння економіки, відповідно й зниження затребуваності нових кадрів на ринку праці. У результаті велика кількість молодих людей опинилась за межами країни, керуючись бажанням самореалізовуватися, навчатися та працевлаштуватися у більш розвинутих країнах. Як наслідок, Україна втрачає значну кількість трудового потенціалу, що позначиться на її економіці в подальшому.

Однак, перспективи для молоді існують на ринку праці і в Україні. Наприклад, зростання цифрової економіки створює нові можливості для молодих фахівців в галузі інформаційних технологій, маркетингу та в інших суміжних галузях. Перспективи відкриваються і під впливом процесів глобалізації. Світ стає все більше глобалізованим, що дає можливість молоді долучатися до міжнародного співтовариства, спілкування з людьми з інших країн, а також відкриває більш широкі перспективи перед нею розвивати навички міжкультурної взаємодії навіть залишаючись в Україні.

З огляду на це, у сучасному українському суспільстві державна молодіжна політика повинна реалізовуватись як один із пріоритетних напрямів діяльності країни. Така політика має здійснюватися в законодавчій і виконавчій сферах з метою створення соціально-економічних, політичних і правових умов для самореалізації молоді, розвитку її творчого потенціалу як у власних, так і в інтересах держави. Такі початки впровадження державної молодіжної політики

в Україні було закладено з прийняттям Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні [2, с. 48].

Одним із головних питань є виділення цільових коштів на реалізацію даної політики. Проте, згідно з даними соціальної програми «Молодь України», впродовж 2009-2015 рр. виділяли понад 2 млн грн. для молоді віком від 14 до 35 р. А це, вкрай мало [4, с. 486-487]. Зокрема, цілком зрозуміло, що цільове фінансування молодіжної державної політики на сьогоднішній день є ще недостатнім, особливо враховуючи військово-політичну ситуацію.

Слід забезпечити максимальне сприяння розвитку діяльності молодіжного руху, усунення існуючих проблем, які перешкоджають створенню і функціонуванню організацій молоді. Адже українські молодіжні організації стикаються зі значною кількістю факторів, які перешкоджають їх подальшому розвитку. Наприклад, проблема співпраці з державними структурами та іншими громадськими організаціями унеможливує реалізацію важливих проектів та ініціатив. Деякі молодіжні організації не мають налагодженої організаційної структури та системи управління, що може обмежувати їх можливості та гальмувати розвиток.

Брак ефективного правового захисту також є помітною проблемою, оскільки в Україні досі відсутні закони та нормативні акти, які регулювали б діяльність молодіжних організацій та забезпечували б їх правовий захист. Це часто призводить до того, що молодь зазнає недобррозумілого ставлення з боку влади та інших громадських організацій, що, зокрема, проявляється у недостатньому фінансуванні, без якого реалізація масштабних проектів є практично неможливою [3, с. 126-128].

Перспективи подальшого розвитку. Дивлячись на велику кількість проблем, на сьогоднішній день все таки можна виокремити й певні позитивні зрушення щодо питання молоді. У наш час значно розширились можливості для власного вибору життєвого шляху, зросла потреба в самоутвердженні. Зокрема, існують і певні соціальні служби для молоді, які хоч мають проблеми у функціонуванні, але надають молоді інформаційну, правову, психологічну, медичну та інші форми соціальної допомоги [7, с.160].

Щодо невисокого рівня молодіжної зайнятості, то, очевидно, що вирішення даної проблеми можливе шляхом розвитку рівня освіти і кваліфікації, підтримкою малих і середніх підприємств, розвитком інфраструктури і нових технологій. Також варто практикувати і програми допомоги молодим підприємцям. Для молодих людей, які бажають створити своє власне підприємство, важливо мати доступ до фінансової та консультативної підтримки. Необхідним також є створення спеціальних програм підтримки безробітної молоді, які б допомагали отримувати необхідні навички та знання для пошуку роботи.

З огляду на це, вирішенням даної проблеми може стати запровадження стажувань та практик, які є цінним інструментом для залучення молоді до ринку праці та отримання нею необхідного досвіду.

Висновок. Отже, на сьогоднішній день спостерігається негативна тенденція зростання безробіття серед молоді. Ця проблема спричинена відсутністю професійних стандартів, недостатньою професійною орієнтацією, низькою підприємницькою активністю молодих людей, складним економічним становищем у країні та ін. Вагомий вплив на стан справ має державна молодіжна політика, яка може мати як позитивні, так і негативні наслідки для молоді.

Для того, щоб вирішити молодіжні проблеми сучасності, держава повинна реалізовувати основні напрямки політики задля покращення становища даної соціальної групи. Слід насамперед врегулювати питання стандартизації професій, відносин між ринком праці та освітніми установами, створити сприятливі умови для розвитку підприємництва й стимулювати розвиток малого і середнього бізнесу. Адже, молодь – важлива частина суспільства, що має великий потенціал, який потрібно використовувати повною мірою. А для цього, відповідно, потрібно забезпечувати молоде покоління освітою, доступом до праці, культурних та соціальних ресурсів, щоб дати йому можливість розвиватися та зробити свій внесок у розбудову країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барабаш В. В. Інституціоналізація молодіжного руху України. Політичний менеджмент. 2004. № 3. С. 98 – 111.

2. Бутиліна О.В. Особливості маргіналізації молоді в умовах суспільства, що трансформується. Український соціум. 2005. № 2 – 3(7-8). С. 45-53.
3. Корпач Н., Філонова Н. Проблеми молоді та шляхи їх вирішення в сучасній Україні / Педагогічний часопис Волині. 2017. № 2. С. 125-130.
4. Кулик О. М. Соціальний захист молоді – шлях до демократизації управлінської діяльності та попередження конфліктів в українському середовищі. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. 2007. №3(5). С. 484 – 491.
5. Мачуліна І.І. Соціологія молоді: курс лекцій. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2013. 92 с.
6. Мобільність та міграційні настрої української молоді. URL: <https://pon.org.ua/novyny/7240-moblntst-ta-migracyn-nastroyi-ukrayinskoji-molod.html> (дата звернення 07.03.2023)
7. Смуk, О. Т., Козубовський М. Р. Соціальні проблеми сучасної молоді України в умовах трансформації політичної та соціально-економічної систем. Науковий вісник Ужгородського університету. Ужгород: Говерла, 2014. Вип. 30. С. 159–161.

Удич Мар'яна

Науковий керівник – доц. Грушко Валерій

КОРУПЦІЯ В ОСВІТІ

У статті досліджена проблема корупції в галузі освіти, окреслені головні причини корупційних правопорушень. Проаналізовані закономірності розвитку корупції в освіті у різні періоди існування незалежної держави. Визначено шляхи попередження й подолання проблеми корупції в освіті в Україні. Наведені факти поширення корупційних діянь та зацентовано на методах викорінення цього негативного явища. Крізь призму стану справ з корупцією в освіті промодельовані перспективи економічного розвитку держави, переходу суспільства на більш високий рівень організації своєї цивілізації і вплив цих процесів на світоглядні цінності українців у поєднанні з їх прагненням якісно змінити соціально-економічну реальність у своїй країні.

Ключові слова: освіта, корупційне правопорушення, антикорупційна програма, акт корупційної поведінки.

Постановка проблеми. Освіта є невід'ємною частиною розвитку суспільства. Освіта, з одного боку, має вирішальний вплив на розвиток особистості і держави, а з іншого – відображає їх реальний рівень. Тобто, чим вищий соціально-економічний, культурний, політичний рівень розвитку держави – тим вищі будуть вимоги до організації освітнього процесу та якісніші умови його реалізації. І навпаки – соціальна нестабільність, хаотичність реформ, незадовільна ситуація в усіх сферах життєдіяльності суспільства стають причиною зниження результатів освіти та формують умови для розвитку корупції. Проблема корупції в освіті є серйозним викликом у багатьох країнах світу, адже вона має серйозні наслідки для суспільства. Вона може призводити до втрати довіри до освітньої системи, зниження якості освіти та нерівності в доступі до неї. Крім того, корупція може стати перешкодою для розвитку інновацій та наукових досліджень, що мають важливе значення для економічного поступу та підвищення конкурентоспроможності країни.

Метою статті є розкриття проблеми корупції в освітній системі, аналіз причин та наслідків цього явища, висвітлення ролі антикорупційних заходів в боротьбі з цим негативним явищем в освіті, а також популяризація інформації про успішні приклади запобігання та протидії хабарництва в освіті, сприяння підвищенню усвідомленості громадян щодо цієї проблеми в освіті та створення належних умов для оздоровлення навчального процесу у закладах освіти.

Виклад основного матеріалу. Освіта є невід'ємною частиною життя кожної людини та суспільства в цілому. Згідно чинного законодавства, освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, засобом забезпечення її економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою [1]. Зведені показники оцінки поширення корупції серед населення дозволяють визначити сферу освіти, як одну з найураженіших. Будь-яке корупційне правопорушення у законодавстві України розглядається як діяння, що містить ознаки злочину, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 відповідного Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [2].